

RECENZIJA

MELIKA SALIHBEGOVIĆ: KAD SE PROBUDIŠ SEBI (zbirka pjesama)

Potvrdilo mi se - već prvim čitanjem ove pro-mišljene i pro-osjećane knjige - vlastito, staro, spisateljsko iskustvo: svaki je stvarni pjesnički govor, ma sa kojom mjerom snage i nadahnuća, zapravo pokušaj ljudskog razgovora sa božanskim!

Pjesnik, to je ono biće koje najintenzivnije, i bez truna odmora i predaha, osjeća kako je "tvrd porub/na haljinki svijeta" (Objets d'art primitif), i kako je, poput iste te haljinke, "pohabana stvarnost kroz koju si samo prolaznik smjerni" (Još te ištu stvari).

U takvoj osnovnoj egzistencijalno-kreacijskoj poziciji zatečen je pjesnički subjekt ovog rukopisa. I ma kako to zvučalo paradoksalno - dramatičnost svoje pozicije pjesnikinja saopštava bez truna patetike, smirenim kazivanjem koje kao da se dogadja u ritmu ljudskog koraćanja pri nekoj peripatetičkoj šetnji. Tražeći, i pokušavajući dosegnuti, mjeru božanskoga u sebi, i prepoznati mjeru ljudskoga u onome što čini se božanskim - pjesnikinja ispisuje niz nadahnutih solilokvija; "razgovora" sa srodnim dušama iz davnih minulih vremena; ispisuje raspravu o jeziku i prevodjenju; obraća se, čak, budućem nekom prepostavljenom čitaocu. I u ma kome od navedenih oblika realizirala svoj napor - uvjek to biva jezički moćno, estetski relevantno i moralno (zašto bježimo od te riječi?) -

obavezujuće. "U tihoj skrušenosti/djela tvoje srce", kazaće pjesnikinja, i mi joj, bez ostatka, vjerujemo ("Posudjenom zbilji").

Moglo bi se - kad to ne bi bila stvar pojedinačnog izbora i ukusa - diskutovati o nekim čisto zanatskim aspektima ponudjenog rukopisa; interpunkcijsko inoviranje, ponegdje, remeti semantičku preciznost; ponegdje takodjer, "omakne" se nešto komplikovanija sintaksička struktura stiha - ali od takve diskusije odustajemo ne samo zbog "individualnog izbora i ukusa", već ponajprije zbog daleko bitnije stvari: ovom će se rukopisu radovati budući čitalac! Ova "crna ruža metafizike" (Ruža tmice) tražiće, i naći, čitaoca koji će istovremeno biti i senzibilan i kultivisan; strpljiv, a gladan estetskog užitka; radoznao, a znalač; s jednakom mjerom nesreće i spokojsstva. Pred njim će da se dogodi čudo ove poezije:

"samo se iz larve leptir razvija
i on je baš one boje
koju larva skriva"

(Znanje iza sna)

U ime ove poezije - tog "leptira" koji osjeća i misli, i u ime buduće čitalačke radosti i užića - preporučujem za objavlјivanje ovaj pjesnički rukopis Melike Salihbegović.

Sarajevo, 21.2.1983.

(svojeručni potpis)
(Abdulah Sidran)